

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a členů JUDr. Jitky Dýškové, Mgr. Stanislava Moláka, Mgr. Jana Valenty, Mgr. Štěpána Holuba a JUDr. Jiřího Exnera, o návrhu **předsedy kontrolní komise Exekutorské komory ČR** ze dne 27. 11. 2020 na zahájení kárného řízení proti kárně obviněnému **JUDr. Ing. Petru Kučerovi**, soudnímu exekutorovi, Exekutorský úřad Kladno, se sídlem nám. Starosty Pavla 5, Kladno, zast. Mgr. Janem Válkem, advokátem se sídlem Vítkova 247/7, Praha, při ústním jednání konaném dne 10. 3. 2021,

t a k t o :

JUDr. Ing. Petr Kučera,

soudní exekutor,

Exekutorský úřad Kladno, se sídlem nám. Starosty Pavla 5, Kladno,

- I.** je podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů

v i n e n , ž e

jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce Okresním soudem v Olomouci (pověření č. j. 48 EXE 5373/2018 - 10 ze dne 12. 12. 2018) provedl exekuci prodejem nemovitých věcí povinného VKR-STAV Olomouc, s.r.o. (pozemek č. st. 867, jehož součástí je stavba č. p. 535, pozemek p. č. 320/6 a pozemek p. č. 320/26, zapsané na LV č. 3784 vedeném Katastrálním úřadem pro Olomoucký kraj, Katastrální pracoviště Olomouc, pro obec Olomouc, katastrální území Povel), jejichž cena byla ve zcela zjevném nepoměru k celkové vymáhané povinnosti, elektronickou dražbou konanou dne 31. 3. 2020, aniž by předtím učinil úkony směřující k provedení exekuce vhodnějším způsobem ve formě prodeje movitých věcí povinného, které postihnul exekučním příkazem č. j. 150 EX 2048/18 - 15 ze dne 20. 12. 2018,

č í m ž

porušil § 46 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a čl. 5 odst. 1 stavovského předpisu ze dne 28. 2. 2006, kterým se stanoví Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže soudních exekutorů,

t í m s p á c h a l

kárný delikt exekutora podle § 116 odst. 2 písm. a) zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- II.** Za uvedený delikt uložil kárný senát podle § 116 odst. 6 písm. c) zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

pokutu ve výši 50 000 Kč;

tato pokuta je splatná do 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Nejvyššího správního soudu č. 3762-46127621/0710, variabilní symbol: 14042020;

- III.** se podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů

zprošťuje kárného návrhu v části, že

- jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce Okresním soudem v Olomouci (pověření č. j. 48 EXE 5373/2018 - 10 ze dne 12. 12. 2018) provedl exekuci prodejem nemovitých věcí povinného VKR-STAV Olomouc, s.r.o. (pozemek č. st. 867, jehož součástí je stavba č. p. 535, pozemek p. č. 320/6 a pozemek p. č. 320/26, zapsané na LV č. 3784 vedeném Katastrálním úřadem pro Olomoucký kraj, Katastrální pracoviště Olomouc, pro obec Olomouc, katastrální území Povel), jejichž cena byla ve zcela zjevném nepoměru k celkové vymáhané povinnosti, elektronickou dražbou konanou dne 31. 3. 2020, aniž by předtím učinil úkony směřující k provedení exekuce vhodnějším způsobem ve formě příkázání pohledávky povinného z účtu č. 180893562/0300 u Československé obchodní banky, a.s., a to přinejmenším vydání exekučního příkazu k příkázání této pohledávky a zaslání vyrozumění o nabytí právní moci exekučního příkazu peněžnímu ústavu,
- jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce Okresním soudem v Olomouci (pověření č. j. 48 EXE 5373/2018 - 10 ze dne 12. 12. 2018) provedl exekuci prodejem nemovitých věcí povinného VKR-STAV Olomouc, s.r.o. (pozemek č. st. 867, jehož součástí je stavba č. p. 535, pozemek p. č. 320/6 a pozemek p. č. 320/26, zapsané na LV č. 3784 vedeném Katastrálním úřadem pro Olomoucký kraj, Katastrální pracoviště Olomouc, pro obec Olomouc, katastrální území Povel), jejichž cena byla ve zcela zjevném nepoměru k celkové vymáhané povinnosti, elektronickou dražbou konanou dne 31. 3. 2020, aniž by předtím učinil úkony směřující k provedení exekuce vhodnějším způsobem ve formě prodeje movitých věcí povinného, které postihnul exekučním příkazem č. j. 150 EX 2048/18 - 18 ze dne 23. 1. 2019, a to přinejmenším provedení místního šetření a soupisu postižitelných věcí povinného,

č í m ž

měl závažně porušit § 46 odst. 1 a § 58 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a čl. 5 odst. 1 stavovského předpisu ze dne 28. 2. 2006, kterým se stanoví Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže soudních exekutorů,

t í m

měl spáchat závažný kárný delikt podle ustanovení § 116 odst. 3 písm. a) zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů;

nebot' se nejedná o kárné provinění.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Dne 1. 12. 2020 byla Nejvyššímu správnímu soudu doručena kárná žaloba předsedy kontrolní komise Exekutorské komory ČR (dále též „kárný žalobce“, či „kárný navrhovatel“) ze dne 27. 11. 2020 na zahájení kárného řízení proti soudnímu exekutorovi JUDr. Ing. Petru Kučerovi (dále též „kárně obviněný“, „kárně žalovaný“, či „exekutor“).

[2] V kárné žalobě kárný navrhovatel zejména uvedl, že návrh na zahájení kárného řízení podává na základě šetření podnětu Richarda Černocho, jednatele a jediného společníka obchodní společnosti VKR-STAV Olomouc, s.r.o., IČO: 26734915, se sídlem Mišákova 535/40, Olomouc (dále též „povinný“). Na základě uvedeného šetření zjistil skutečnosti, které zakládají kárnou odpovědnost exekutora. Předně zjistil, že kárně obviněný jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce Okresním soudem v Olomouci (pověření č. j. 48 EXE 5373/2018 - 10 ze dne 12. 12. 2018) prostřednictvím elektronické dražby konané dne 31. 3. 2020 provedl exekuci prodejem nemovitých věcí povinného (pozemek č. st. 867, jehož součástí je stavba č. p. 535, pozemek p. č. 320/6 a pozemek p. č. 320/26, zapsané na LV č. 3784 vedeném Katastrálním úřadem pro Olomoucký kraj, Katastrální pracoviště Olomouc, pro obec Olomouc, katastrální území Povel – dále též „nemovitosti povinného“, či „nemovité věci povinného“), jejichž cena byla ve zcela zjevném nepoměru k celkové vymáhané povinnosti, aniž by předtím učinil úkony směřující k provedení exekuce vhodnějším způsobem ve formě prodeje movitých věcí povinného (automobilů), které postihnul exekučním příkazem č. j. 150 EX 2048/18 - 15 ze dne 20. 12. 2018 (dále též „exekuční příkaz postihující automobily“). Přinejmenším měl učinit žádost o součinnost ostatním exekučním orgánům, výzvu povinného k odevzdání věcí, popř. k jejich zajištění či k převzetí k dražbě v místě. K uvedenému kárný žalobce zejména uvedl, že exekutor vydal již dne 20. 12. 2018 exekuční příkaz č. j. 150 EX 2048/18 - 15 k prodeji automobilů povinného CITROËN JUMPER, SPZ: 4M58109, reg. 2011 (dále též „CITROËN“) a VOLKSWAGEN TRANSPORTER, SPZ: 5M57917, reg. 2006 (dále též „VW“). V návaznosti na uvedený příkaz bylo možné činit úkony směřující k provedení exekuce tímto způsobem – tj. zajištění vozidel a jejich dražbu, takto však exekutor nepostupoval a přistoupil k prodeji nemovitých věcí povinného, které měly násobně větší hodnotu. Celková vymáhaná částka bez nákladů exekuce činila ke dni 23. 1. 2019 pouze 15 869,20 Kč (z toho jistina 8 167,50 Kč) a nemovitosti povinného byly znalcem oceněny na částku 1 180 000 Kč a vydraženy za částku 1 380 000 Kč. Podle kárného žalobce přitom exekutor věděl, že povinný vlastní uvedená vozidla a ze znaleckého posudku zpracovaného pro dražbu nemovitých věcí povinného věděl, kde se vozidla nacházejí. Přes zjištění, že povinný je majitelem dvou automobilů, a že se nacházejí na určitém místě, se však kárně žalovaný nepokusil učinit nic k provedení exekuce prodejem movitých věcí, což by za dané situace bylo zjevně vhodnější a přiměřenější. Kárně žalovaný s rozmyslem pokračoval v provedení exekuce prodejem nemovitých věcí povinného, které byly oceněny částkou cca 30x větší než celková vymáhaná částka. Hodnota předmětných automobilů by přitom byla zcela jistě vyšší než vymáhaná částka. To kárný žalobce dovozoval i ze dvou výpisů z inzertního motoristického serveru TipCars, které k žalobě přiložil. Z nich vyplývá, že ceny podobně starých automobilů CITROËN se v listopadu 2020 v inzerci pohybovaly mezi 120 000 Kč až 140 000 Kč a ceny automobilů VW mezi 100 000 Kč až 250 000 Kč. Prodejem byť jediného z daných vozidel by byla uhrazena celá vymáhaná částka včetně nákladů exekuce. Podle kárného žalobce se tedy měl exekutor pokusit realizovat exekuční příkaz na prodej předmětných automobilů. Kárný žalobce zdůraznil i to, že nečiní exekutora odpovědným za nedosažení výsledku (úspěšného prodeje automobilů), ale za to, že neučinil úkony, které by k takovému výsledku vést mohly, a které učinit mohl a měl v ochraně zájmů oprávněného i povinného.

[3] Dále kárný žalobce vytýkal kárně obviněnému, že jako soudní exekutor pověřený vedením exekuce Okresním soudem v Olomouci prostřednictvím elektronické dražby konané dne 31. 3. 2020 provedl exekuci prodejem nemovitých věcí povinného, jejichž cena byla ve zcela zjevném nepoměru k celkové vymáhané povinnosti, aniž by předtím učinil úkony směřující k provedení exekuce vhodnějším způsobem ve formě prodeje dalších movitých věcí povinného, které postihнул exekučním příkazem č. j. 150 EX 2048/18 - 18 ze dne 23. 1. 2019 (dále též „exekuční příkaz postihující movité věci“). K tomu zejména uvedl, že exekutor neprovedl sepsání postižitelných věcí povinného, jakož ani místní šetření za účelem zjištění movitých věcí. Namísto toho provedl zjevně neúčelný a nepřiměřený prodej nemovitých věcí povinného.

[4] Kárný žalobce exekutorovi vytýkal i to, že provedl exekuci prodejem nemovitých věcí povinného, jejichž cena byla ve zcela zjevném nepoměru k celkové vymáhané povinnosti, aniž by předtím učinil úkony směřující k provedení exekuce vhodnějším způsobem ve formě příkázání pohledávky povinného z účtu č. 180893562/0300 u Československé obchodní banky, a.s. (dále též „ČSOB“, nebo „banka“), a to přinejmenším vydáním exekučního příkazu k příkázání této pohledávky a zasláním vyznění o nabytí právní moci exekučního příkazu bance. K tomu zejména uvedl, že z exekučního spisu zjistil, že po zahájení exekučního řízení exekutor obeslal peněžní ústavy s žádostí o součinnost. Před konáním dražebního jednání tak učinil ve dnech 19. 12. 2018, 20. 6. 2019 a 20. 12. 2019. Uvedené žádosti o součinnost zaslal také ČSOB, u které měl povinný vedený účet č. 180893562/0300 (dále též „účet“). Ze spisu vyplývá, že tyto výzvy banka obdržela. Není však zřejmé, zda a jak na tyto žádosti reagovala, případně z jakého důvodu tak neučinila. Exekutor přitom tvrdil, že banka mu neposlala pozitivní odpověď na součinnost. Kárný žalobce dodal, že se pokoušel zjistit faktický stav věci, na jeho žádost však banka odmítla sdělit jakékoliv podrobnosti. Navrhl proto, aby si soud vyžádal vyjádření banky k žádostem exekutora o součinnosti, resp. zjistil skutečný stav věci.

[5] Výše popsányi jednáními podle kárného žalobce exekutor porušil § 46 odst. 1, § 58 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „exekuční řád“) a čl. 5 odst. 1 stavovského předpisu ze dne 28. 2. 2006, kterým se stanoví Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže soudních exekutorů (dále též „etický kodex“). Kárný žalobce přitom navrhl posoudit jednání exekutora jako závažné kárné provinění ve smyslu § 116 odst. 3 písm. a) exekučního řádu, a dále navrhl, aby exekutorovi bylo uloženo kárné opatření ve formě pokuty, a to v dolní polovině zákonného rozpětí pro takové kárné provinění.

II. Vyjádření kárně obviněného

[6] Kárně obviněný podal ke kárné žalobě písemné vyjádření, ve kterém nesouhlasil se závěry kárného žalobce. Byl názoru, že se nedopustil kárného deliktu. Zákonným postupem nezjistil existenci majetku povinného podle § 58 odst. 2 písm. a) a b) exekučního řádu, proto provedl exekuci podle § 58 odst. 2 písm. c) exekučního řádu. Věděl o tom, že povinný vlastní předmětné automobily, jejich prodej se však jevil jednak neekonomicky (náklady vynaložené v souvislosti se zpeněžením tohoto majetku by převýšily výnos dražby), a jednak nezákonně (vozidla byla vyloučena z exekuce dle § 322 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů; dále též „o. s. ř.“). K nezákonnosti exekuce exekutor uvedl, že obě vozidla sloužila k podnikatelské činnosti povinného, kterou je provádění staveb, jejich změn a odstraňování. Postižením byť i jediného automobilu by tak bylo ohroženo podnikání povinného. K neekonomičnosti prodeje vozidel pak exekutor zejména uvedl, že po úvaze dané svými zkušenostmi a znalostmi rozhodl, že neprovede návštěvu povinného, ani zajištění vozidel, ani výzvu povinnému, aby přistavil vozidla do exekutorského úřadu, a ani dražbu vozidel dle § 66

pokračování

odst. 1 exekučního řádu. Při stanovení ceny automobilů vyšel z předpokladu, že vozidla byla využívána pro stavební a demoliční činnost, a to různými zaměstnanci, mohla mít vysoký nájezd kilometrů, mohla být ve velmi špatném technickém stavu, s nekvalitně provedenými opravami atp.; vozidla mohla být i bez dokumentace, klíčů atp. Pro účely stanovení rozhodné ceny byla cena vozidla VW předběžně odhadnuta odborným odhadem exekutora nejvýše na 10 000 Kč a vozidla CITROËN nejvýše na 5 000 Kč. Exekutor dále zohlednil i náklady spojené s uskladněním a přepravou daných automobilů. Správnost stanovení nákladů dle názoru exekutora potvrzuje i přiložené vyjádření od společnosti, která pro exekutora povětšinou zajišťuje přepravu a uskladnění vozidel (R. O., odtahová služba), ze dne 4. 1. 2021 (dále též „vyjádření ze dne 4. 1. 2021“). Kárně obviněný byl proto názoru, že předpokládaný výtěžek dražby vozidel po započítání nákladů na zajištění jejich přepravy a uskladnění by byl záporný. Stran dalších movitých věcí pak kárně obviněný zejména uvedl, že uvážil, zda povinný mohl mít zpeněžitelné movité věci, s ohledem předmět činnosti povinného (stavební a demoliční činnost), jeho postoj k věci (nekomunikativnost povinného) atp. by však dohledávání movitých věcí bylo časově náročné i nákladné. I zde nadto vzal v potaz § 322 odst. 3 o. s. ř., jakož i celkovou neúčelnost zajištění a dražby příp. zjištěných movitých věcí. Kárně žalovaný přitom neshledává zjevný nepoměr mezi výší pohledávky a hodnotou nemovitostí povinného. Ke dni dražby nemovitých věcí byly přihlášeny pohledávky za 156 193 Kč. Nejnižší podání bylo stanoveno na částku 786 666 Kč a nemovitosti byly vydraženy za částku 1 380 000 Kč. Uvedené částky nejsou ve zjevném nepoměru. Za právní názor nadto nelze exekutora kárně stíhat. Exekutor pak dodal i to, že mu zákon neukládá povinnost provést místní šetření, zaslat žádost o součinnost ostatním exekučním orgánům, zaslat výzvu povinnému k odevzdání věci či jejich zajištění či převzetí k dražbě v místě atp., jak mu kárný žalobce vytýká v žalovaných skutcích. Kárný soud je přitom vázán obsahem kárné žaloby.

[7] Kárně obviněný ve svém vyjádření dále odmítl, že by porušil právní předpisy při zjišťování bankovního účtu povinného u ČSOB. Součinnosti na peněžní instituce byly prováděny v souladu s právní úpravou. Řádné součinnosti byly prováděny i vůči ČSOB, a to ve dnech 19. 12. 2018, 20. 6. 2019, 20. 12. 2019, 20. 6. 2020, 29. 6. 2020. Teprve na žádost ze dne 29. 6. 2020 (tj. až po prodeji nemovitých věcí povinného) byla kárně žalovanému doručena první pozitivní součinnost z ČSOB (existenční účet, zůstatek účtu = 0 Kč). Parametry součinnosti ze dne 29. 6. 2020 přitom byly stejné jako u všech předchozích součinností. Kárně žalovaný tedy od zahájení exekuce až do doručení odpovědi na součinnost ze dne 29. 6. 2020 neměl informaci o existenci účtu povinného vedeného u ČSOB. Ani kárný návrhovatel přitom neshledal v odeslání a obsahu součinností na peněžní ústavy žádné pochybení (k tomu poukázal na výsledky šetření založené v kontrolním spisu). Kárně žalovanému nemůže jít k tíži, že kárný návrhovatel nenašel důkazy svědčící o jeho pochybení. Kárný soud je v pochybnostech povinen postupovat v souladu se zásadou *in dubio pro reo*.

[8] Podle kárně žalovaného kárný žalobce v návrhu neuvedl ani žádné okolnosti nebo důkazy, které by svědčily o tom, že kárně obviněný se dopustil závažného porušení povinností. Je nadto názoru, že žaloba byla podána předčasně, neboť nebyl před jejím podáním kárným žalobcem vyzván k vyjádření ve věci a nebylo mu umožněno seznámit se se spisem. Takový postup představuje dle exekutora závažnou procesní vadu, která v řízení před soudem nemůže být odstraněna (§ 166 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů; dále též „trestní řád“). Pokud by soud shledal, že zde nejsou důvody pro zastavení kárného řízení pro tuto vadu, navrhl kárně žalovaný, aby jej soud kárného návrhu zprostil.

III. Replika kárného žalobce

[9] Kárný žalobce podal k vyjádření exekutora repliku, ve které zejména uvedl, že shledává spekulativním vyjádření exekutora stran toho, proč nepřistoupil k prodeji vozidel. K tomu, aby exekutor ověřil, v jakém stavu jsou vozidla povinného, měl učinit náležité šetření. Žádný odborný odhad ohledně ceny automobilů se však ze spisu nepodává. Soudní exekutor se nemůže spoléhat na tolik neurčitých či nejasných skutečností, jsou-li ve hře ústavně garantovaná práva účastníků řízení. K tvrzení exekutora o nákladech převozu automobilů kárný žalobce sdělil, že se zdaleka nejedná o jedinou možnost zajištění věcí. Bylo možno využít zajištění věcí v místě, převoz na vhodné místo (kárně žalovaný sám tvrdí, že má vlastní prostory k uskladnění vozů, mohl je tedy zajistit a uskladnit v místě) či jejich převzetí k dražbě (dražbu je přitom možno konat i v místě, kde se věci nacházejí). Není přitom ani jisté, zda by k zajištění automobilů muselo vůbec dojít. To vše by se teprve mohlo vyjevit, pokud by exekutor učinil to, co po něm právní předpisy požadují. Kárný žalobce dodal i to, že § 322 odst. 3 o. s. ř. se týká pouze věcí, jejichž odnětím by bylo zcela znemožněno vykonávat podnikatelskou činnost. Nadto exekutor sepsaná vozidla z exekuce nevyloučil, resp. nerozhodl o částečném zastavení exekuce. Kárný žalobce pak na rozdíl od exekutora neshledává důvod ani k zastavení řízení pro předčasnost podání kárné žaloby. Kárně žalovanému bylo umožněno se opakovaně k věci vyjádřit a uvést všechny rozhodné skutečnosti.

IV. Podání kárně obviněného ze dne 3. 3. 2021

[10] V návaznosti na obsah kárné žaloby si kárný soud vyžádal od ČSOB odpovědi na žádosti exekutora o součinnosti (mj. ze dne 19. 12. 2018, ze dne 20. 6. 2019 a ze dne 20. 12. 2019), a tyto odpovědi soud zaslal před jednáním účastníkům řízení k vyjádření. Písemné vyjádření zaslal soudu pouze kárně obviněný, který v podání ze dne 3. 3. 2021 zejména uvedl, že dotazy na svého poskytovatele IT služeb a na společnost vyvíjející jím používaný softwarový systém zjistil, že do softwarového systému exekutora nebyly odpovědi ČSOB na uvedené součinnosti propsány. První byla propsána až odpověď banky na součinnost ze dne 29. 6. 2020. Současně softwarový systém kárně obviněného danou chybu nehlásil. Případnou chybovost systému nelze přikládat k tíži kárně žalovaného. Pokud se součinnosti neprojeví ve spise, nemůže kárně žalovaný dovozovat existenci postižitelného bankovního účtu povinného. Pro podporu uvedených závěrů kárně žalovaný poukázal na printscreen počítačových obrazovek, vyjádření společnosti AURA, s.r.o. ze dne 24. 2. 2021 a společnosti MENSEC Systems s.r.o. ze dne 26. 2. 2021, které ke svému podání přiložil. Uvedené vyjádření a přiložené listiny zaslal soud kárnému navrhovateli.

V. Splnění předpokladů pro věcné projednání kárného návrhu

[11] Kárný soud dospěl k závěru, že kárný návrh byl podán osobou oprávněnou [viz § 117 odst. 2 písm. a) exekučního řádu], obsahuje stanovené náležitosti a byl podán v zákonných lhůtách (viz rozhodnutí kárného soudu ze dne 10. 9. 2019, č. j. 15 Kse 5/2018 - 135; toto rozhodnutí a veškerá dále citovaná rozhodnutí kárného soudu jsou přístupná na www.nssoud.cz). Kárný soud nesouhlasí s tím, že by kárný návrh byl podán předčasně, jak tvrdil kárně obviněný. Předpokladem podání kárného návrhu není povinnost umožnit kárně obviněnému prostudovat související spis a případně učinit návrh na doplnění dokazování dle § 166 trestního řádu. Podmínky pro podání kárného návrhu jsou upraveny speciálně v exekučním řádu a v zákoně č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „kárný řád“), přičemž tyto byly splněny.

VI. Ústní jednání

[12] Dne 10. 3. 2021 proběhlo ve věci ústní jednání, o kterém byl pořizován zvukový záznam a následně sepsán protokol (§ 55b odst. 1 trestního řádu, aplikovaný v návaznosti na § 25 kárného řádu). Soud proto průběh tohoto jednání rekapituluje pouze stručně. Kárný navrhovatel v úvodu jednání přednesl návrh na zahájení kárného řízení. Na výzvu soudu upřesnil nejasnosti a chyby zjištěné v kárném návrhu (chybně označený list vlastnictví povinného a další formální nedostatky ve skutkových větech). Kárně obviněný ve svém vyjádření k návrhu zopakoval a rozvedl argumentaci obsaženou ve svých písemných vyjádřeních zaslaných soudu v návaznosti na podanou kárnou žalobu. Byl názoru, že nespáchal kárný delikt, natož pak závažný kárný delikt. Soud v dalším průběhu jednání shrnul výsledky předběžného šetření, obsah předložených spisů a provedl výslech kárně obviněného a další dokazování. Kárně žalovaný během svého výslechu obsáhle popsal průběh předmětné exekuce a vysvětlil důvody, které jej vedly k tomu, že provedl dražbu předmětných nemovitostí povinného. K vydání exekučního příkazu na příkázání pohledávky povinného z účtu u ČSOB nepřistoupil, neboť o existenci tohoto účtu neměl povědomost. Uvedené bylo způsobeno technickými problémy, což potvrzují i jím předložená vyjádření. K předmětným vozidlům pak zejména uvedl, že má právo učinit právní úvahu o tom, jakým způsobem povede exekuci. Zdůraznil, že zvažoval, zda má či nemá uskutečnit kroky za účelem prodeje předmětných vozidel, nakonec se rozhodl k jejich prodeji nepřistoupit. Důvodem bylo to, že vozidla byla vyloučena z exekuce dle § 322 odst. 3 o. s. ř. Dalším důvodem byla neekonomičnost jejich prodeje. K tomu poukázal na náklady, které by bylo nutno vynaložit v souvislosti s výjezdem vykonavatele, se zjištěním vozidel, s jejich prodejem, převozem atp. Tyto náklady by mohly převyšovat výtěžek z prodeje vozidel. V této souvislosti opakovaně zdůraznil obsah svého vyjádření ze dne 4. 2. 2021 (stran nákladů spojených s přepravou a uskladněním vozidel) a dále předložil odborné vyjádření k cenám vozidel ze dne 30. 12. 2020, které na základě jeho objednávky zpracoval J. M. (dále též „vyjádření ze dne 30. 12. 2020“). V rámci závěrečných řečí strany setrvaly na svých dřívějších vyjádřeních. Kárný navrhovatel setrval na tom, že kárně žalovaný spácháním žalovaných skutků závažně porušil povinnosti stanovené právními předpisy, a navrhl, aby jeho jednání bylo posouzeno jako závažné kárné provinění podle § 116 odst. 3 písm. a) exekučního řádu. Současně navrhl, aby kárně obviněnému bylo uloženo kárné opatření ve formě pokuty. Obhájce kárně obviněného zopakoval a rozvedl argumentaci obsaženou ve vyjádření ke kárné žalobě. Poukázal na vázanost soudu obsahem kárné žaloby a nepřipustnost jejího rozšiřování. Soud má zkoumat pouze žalované skutky. Skutky označené v kárné žalobě nelze považovat za kárné provinění, a kárně obviněného je proto třeba zprostit kárné žaloby. Kárně obviněný pak v rámci posledního slova odkázal na vyjádření svého obhájce a dodal, že rozhodování o způsobu vedení exekuce je na exekutorovi a jeho právním názoru, kterýžto nemůže být přezkoumáván v rámci kárného řízení. Nebylo ani prokázáno, že by jeho rozhodování bylo jakkoliv excesivní. Navrhl proto, aby byl zproštěn kárného obvinění v celém rozsahu.

VII. Posouzení věci soudem

[13] Podle kárného žalobce se exekutor jednáním popsaným v kárné žalobě dopustil porušení § 46 odst. 1 a § 58 exekučního řádu a čl. 5 odst. 1 etického kodexu.

[14] Podle § 46 odst. 1 exekučního řádu: *Exekutor postupuje v exekuci rychle a účelně; při tom dbá ochrany práv účastníků řízení i třetích osob dotčených jeho postupem.*

[15] Podle § 58 exekučního řádu:

(1) Exekuci lze provést jen způsoby uvedenými v tomto zákoně. Zajistit majetek k provedení exekuce lze nejvýše v rozsahu bezpečně postačujícím k uhrazení vymáhané pohledávky, jejího příslušenství včetně příslušenství,

kteřé se pravděpodobně stane splatným po dobu trvání exekuce, pravděpodobných nákladů oprávněného a pravděpodobných nákladů exekuce.

(2) Nepostačuje-li jeden ze způsobů provedení exekuce k uspokojení oprávněného, lze exekuci v jednom exekučním řízení provést více způsoby, popřípadě i všemi zákonem stanovenými způsoby. K provedení exekuce více nebo všemi zákonem stanovenými způsoby lze přistoupit současně nebo postupně. Nebrání-li to účelu exekuce, provede se exekuce ukládající zaplacení peněžité částky postupně

a) příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, a nepostačuje-li to, pak příkázáním pohledávky z účtu manžela povinného u peněžního ústavu,

b) příkázáním jiné peněžité pohledávky s výjimkou pohledávky z penzijního připojištění nebo doplňkového penzijního spoření, postižením jiných majetkových práv, srážkami ze mzdy a jiných příjmů, správou nemovité věci nebo pozastavením řídičského oprávnění, nepostačuje-li způsob provedení exekuce podle písmena a),

c) prodejem movitých věcí, prodejem nemovitých věcí, které povinný nepoužívá k bydlení sebe a své rodiny, postižením závodu nebo příkázáním pohledávky z penzijního připojištění nebo doplňkového penzijního spoření, nepostačuje-li způsob provedení exekuce podle písmen a) a b), a

d) prodejem nemovitých věcí, které povinný používá k bydlení sebe a své rodiny, nepostačuje-li způsob provedení exekuce podle písmen a) až c).

(3) Způsob provedení exekuce určí exekutor. Na návrh povinného nebo s jeho souhlasem lze exekuci provést i v jiném pořadí, než stanoví odstavec 2 písm. a) až d).

[16] Podle čl. 5 odst. 1 etického kodexu ve věcech, v nichž byl soudem pověřen provedením exekuce nebo při výkonu další činnosti, postupuje exekutor *vždy nezávisle, svědomitě a pečlivě*.

[17] Porušení uvedených ustanovení ze strany exekutora spatřuje kárný žalobce předně v tom, že exekutor provedl exekuci prodejem nemovitých věcí povinného, jejichž cena byla ve zcela zjevném nepoměru k celkové vymáhané povinnosti, aniž by předtím učinil úkony směřující k provedení exekuce vhodnějším způsobem ve formě prodeje movitých věcí povinného:

- které exekutor postihnul exekučním příkazem č. j. 150 EX 2048/18-15 ze dne 20. 12. 2018 (a to přinejmenším žádost o součinnost ostatním exekučním orgánům s dotazem, zda vedou exekuci na konkrétní movité věci povinného, výzvu povinného k odevzdání věcí či k jejich zajištění či k převzetí k dražbě v místě) – tj. předmětné automobily povinného;

- které postihnul exekučním příkazem č. j. 150 EX 2048/18-18 ze dne 23. 1. 2019 (a to přinejmenším provedení místního šetření a soupisu postižitelných věcí povinného) – tj. další movité věci povinného.

[18] Kárně obviněný byl názoru, že mu zákon neukládá povinnost učinit žádost o součinnost ostatním exekučním orgánům, učinit výzvu povinnému k odevzdání věcí či jejich zajištění či převzetí k dražbě v místě, provést místní šetření atp. Připomněl pak i to, že kárný soud může rozhodovat jen o skutku, který je uveden v žalobním návrhu, a nemůže se zabývat jinými skutky. S tímto tvrzením kárný soud v obecné rovině souhlasí. Úkolem kárného soudu je rozhodnout o skutcích vymezených v kárné žalobě (srov. § 220 odst. 2 trestního řádu, § 9 odst. 2 věta poslední kárného řádu a *contrario*, rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp. zn. 2 Ds 10/2004, rozhodnutí kárného soudu ve věcech sp. zn. 11 Kse 4/2009, sp. zn. 11 Kss 7/2018, sp. zn. 14 Kse 2/2017 a sp. zn. 15 Kse 8/2015). Např. v posledně uvedeném rozhodnutí zdejší soud uvedl, že „rozhoduje o skutcích, které kárný žalobce v žalobě označil (viz § 220 odst. 1 trestního řádu), a nemůže sám dohledávat pochybení, kterých se měla kárně obviněná údajně dopustit. Jiný přístup by znamenal, že by kárný soud přestal být soudem a převzal by i roli kárného žalobce. Takový postup není v právním státě přijatelný.“ (srov. též rozhodnutí kárného soudu ve věcech sp. zn. 14 Kse 7/2014, sp. zn. 15 Kse 1/2018).

pokračování

[19] Z judikatury kárných soudů dále vyplývá, že skutkem je třeba rozumět určitou událost ve vnějším světě záležející v jednání člověka. Podstatu skutku tvoří jednání pachatele a následek tímto jednáním způsobený, který je relevantní z hlediska práva. Od skutku je třeba odlišovat popis skutku jako obligatorní náležitost příslušného rozhodnutí. Popis skutku musí obsahovat slovní vyjádření těch skutkových okolností, které jsou právně významné z hlediska naplnění jednotlivých znaků skutkové podstaty. Kárné řízení je vymezeno skutkem tak, jak je popsán v kárné žalobě, a zásah do jeho popisu je přípustný jen v míře neohrožující totožnost skutku (viz např. rozhodnutí ve věcech sp. zn. 14 Kse 7/2012, sp. zn. 14 Kse 3/2013 a sp. zn. 14 Kse 1/2017). Např. v rozhodnutí sp. zn. 14 Kse 7/2012 kárný soud uvedl, že: „*Soud je vázán žalovaným skutkem a nikoliv jeho popisem v žalobě; není tedy povinen převzít popis skutku uvedený v žalobě. Pokud soud zasahuje do žalovaného skutku, je zachována jeho totožnost, pokud do něho nezahrne okolnosti tvořící jiný skutek, přičemž na totožnost skutku nemají vliv změny v okolnostech, které pouze individualizují žalovaný skutek z hlediska času, místa a způsobu spáchání, není-li dotčena shoda v jednání či v následku. Totožnost skutku nenarušuje ani odpadnutí či změna některých skutečností uvedených v žalobě.*“

[20] Podle názoru kárného soudu z formulace žalovaných skutků v nyní projednávané věci vyplývá, že kárný žalobce exekutorovi vytýká, že provedl exekuci prodejem nemovitých věcí povinného, jejichž cena byla ve zcela zjevném nepoměru k celkové vymáhané povinnosti, aniž by předtím učinil úkony směřující k provedení exekuce vhodnějším způsobem (příkázáním pohledávky z účtu a dále prodejem movitých věcí povinného, tj. jeho vozidel a jiných movitých věcí), a následně příkladmo uvádí, co minimálně (přínejmenším) měl exekutor činit v zájmu ochrany práv povinného a respektování zásady přiměřenosti exekuce. U věci, které postihнул exekučním příkazem ze dne 20. 12. 2018, č. j. 150 EX 2048/18 - 15 (exekuční příkaz postihující automobily), mu vytýká, že *přínejmenším* neučinil *žádost o součinnost* vůči ostatním exekučním orgánům s dotazem, zda vedou exekuci na konkrétní movité věci povinné, a dále neučinil *výzvu k odevzdání věcí* či *k jejich zajištění* či *k převzetí k dražbě v místě*. U věci, které postihнул exekučním příkazem ze dne 23. 1. 2019, č. j. 150 EX 2048/18 - 18 (exekuční příkaz postihující movité věci), mu pak vytýká, že *přínejmenším* *neprovedl místní šetření* a dále, že *neprovedl soupis postižitelných věcí povinného*.

[21] Z uvedeného vyplývá, že skutek není vymezen tak, jak se domnívá kárně obviněný. Kárný žalobce nestaví pochybení exekutora pouze na kurzívou označených částech (tj. na neprovedení místního šetření, nevyzvání k odevzdání věcí atd.), ale primárně na tom, že exekutor provedl exekuci prodejem nemovitých věcí povinného, jejichž cena byla ve zcela zjevném nepoměru k celkové vymáhané povinnosti, aniž by předtím učinil úkony směřující k provedení exekuce vhodnějším způsobem ve formě prodeje movitých věcí povinného (automobilů a dalších věcí) a ve formě příkázání pohledávky z účtu povinného. Kurzívou uvedené části je třeba vnímat jako příklady toho, co mohl exekutor (přínejmenším) činit za účelem dodržení přiměřenosti exekuce, resp. ochrany práv povinného.

[22] K takto vymezeným skutkům kárný soud uvádí následující.

[23] Zásada přiměřenosti je významnou zásadou exekučního řízení. Obecně je tato zásada vyjádřena v § 263 o. s. ř, podle něhož výkon rozhodnutí lze nařídít jen v takovém rozsahu, jaký oprávněný navrhl a jaký podle rozhodnutí stačí k jeho uspokojení; navrhne-li oprávněný k vydobytí své peněžité pohledávky výkon rozhodnutí několika způsoby zároveň, ačkoli by k jejímu uspokojení zřejmě stačil pouze některý z nich, nařídí soud výkon rozhodnutí jen tím způsobem, který stačí k uspokojení pohledávky oprávněného.

[24] V exekučním řádu je zásada koncipována úžeji. Podle § 47 exekučního řádu je exekutor povinen v exekučním příkazu *zvolit takový způsob exekuce, který není zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepochybné výši dluhů povinného a ceny předmětu, z něhož má být splnění dluhů povinného dosaženo.*

[25] Uvedené imperativy jsou promítnuty mj. i do kárným navrhovatelem akcentovaného § 58 exekučního řádu (shora rekapitulován). Ten ukládá exekutorovi mj. to, aby exekuci provedl jedním ze zákonných způsobů, přičemž mu současně ukládá, aby zajistil majetek k provedení exekuce *nejvýše v rozsahu bezpečně postačujícím k uhrazení vymáhané pohledávky* (vč. jejího příslušenství) a pravděpodobných nákladů oprávněného a pravděpodobných nákladů exekuce (§ 58 odst. 1 exekučního řádu). V navazujícím odstavci pak zákon stanoví pořadí jednotlivých způsobů provedení exekuce.

[26] V odborné literatuře se k § 58 odst. 1 exekučního řádu uvádí, že volba způsobu exekuce k vynucení peněžitého plnění je exekučním řádem zásadně svěřena exekutorovi. Exekuce by měla být exekutorem provedena v přiměřeném rozsahu a způsobem, kterým se dosáhne jejího účelu, ale který co nejméně zasáhne do chráněných práv povinného: *„Ustanovení § 58 odst. 1 v druhé větě zdůrazňuje princip přiměřenosti exekuce. Exekutor vždy musí zajistit majetek povinného jen v rozsahu, který odpovídá výši vymáhaného nároku a nákladů; při svém postupu musí vzít v úvahu nejenom rozsah vymáhané povinnosti (k úhradě peněžité pohledávky) a rozsah nákladů oprávněného a nákladů exekutora, které již vznikly, ale i rozsah nákladů, které ještě vzniknou v dalším průběhu exekuce. Vždy je nutné vzít v úvahu i pravděpodobnost a rozsah výtěžnosti zvolených způsobů exekuce a uspokojení oprávněného v přiměřeném čase. [...] V tomto smyslu tedy exekuční řád poněkud modifikuje zásadu přiměřenosti zakotvenou v § 263 o. s. ř. ve prospěch efektivity exekučního řízení. Soudní exekutor může postihnout majetek povinného v takové míře a takovými způsoby, aby bezpečně a s jistotou dosáhl uspokojení oprávněného a úhrady nákladů exekuce. Explicitně tak praví i ve větě třetí v § 47 odst. 1, podle které je exekutor povinen v exekučním příkazu zvolit takový způsob exekuce, který není zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepochybné výši závazků povinného a ceny předmětu, z něhož má být splnění závazků povinného dosaženo.“* (srov. Kasiková, M. a kol., *Exekuční řád. Komentář*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, komentář k § 58 exekučního řádu).

[27] K dalším odstavcům § 58 exekučního řádu pak uvedený komentář uvádí, že exekutor musí plně dodržovat pořadí způsobů provádění exekuce uvedené v § 58 odst. 2 exekučního řádu. Zákon stanoví pod písmeny a) až d) pět skupin způsobů, které musí exekutor volit postupně až poté, kdy jsou vyloučeny předcházející způsoby. Pod písmenem a) jsou uvedeny dva postupné způsoby: *„Nejprve exekutor zvolí exekuci příkazáním pohledávky z účtu povinného. Tento způsob nemusí volit, pokud nemá povinný účet [...], anebo na něm k okamžiku, kdy banka provedla první výplatu exekutorovi (§ 307 odst. 2 o. s. ř.), nemá dostatek prostředků, není třeba vyčkávat konce sledovacího období (§ 307 odst. 3 o. s. ř.). [...] K dalším třem skupinám lze obecně říci, že exekutor může přistoupit k další skupině způsobů, pokud je nepochybné, anebo s vysokou pravděpodobností, podle informací o povinném vyplývajícím z obsahu spisu zřejmé, že majetek postihovaný v předchozí skupině povinný nemá, a proto způsob zde uvedený nemůže být zvolen. K další skupině může exekutor přistoupit i tehdy, pokud předcházející způsoby byly zvoleny, ale v přiměřeném čase nevedly k úplnému uspokojení pohledávky. Může se proto stát, že v případě pokračujících způsobů exekuce (např. srážky ze mzdy nebo správa nemovitě věci), kdy bude měsíčně uspokojována malá část dluhu a exekuce by se vedla nepřiměřeně dlouho, bude souběžně probíhat i exekuce jiným způsobem z následné skupiny. Není totiž možné v zájmu vymahatelnosti práva přehlížet i časové hledisko, neboť exekuce by měla vést k uspokojení oprávněného v reálném čase. Na druhou stranu si ustanovení klade za cíl zamezit exekutorovi v paušální blokaci celého majetku povinného zjevně přesahujícího vymáhanou pohledávku.“* [...] Způsob provedení exekuce vždy závisí na povaze vymáhané povinnosti, takže ani zde nemůže soudní exekutor postupovat při jeho výběru svévolně.“

[28] Obdobně viz i Lavický, P. a kol. *Exekuční řád. Praktický komentář*. Wolters Kluwer, Praha 2016, komentář k § 58 exekučního řádu, přístupný v systému ASPI, podle něhož vůdčí

pokračování

zásadou exekučního řízení je zásada ochrany a obrany povinného a třetích osob při provádění exekuce. Exekuci je možno vést pouze v rozsahu pohledávky a jejího příslušenství, včetně nákladů exekuce a nákladů oprávněného. Povinný (samozřejmě při současné saturaci oprávněného) má být podle možnosti zatěžován exekucí ve své právní sféře co nejméně. Účelem exekuce není majetkově zruinovat povinného, ale umožnit jeho další právní existenci. Tomu odpovídá i pořadí stanovených způsobů, které spočívá ve vzestupné intenzitě exekučních zásahů do právní sféry povinného. Jinými slovy, postupuje se od šetrnějších zásahů k zásahům radikálnějšími. Stanovení pořadí je relativně nepřekročitelné a jejich změnu může způsobit pouze souhlas nebo návrh samotného povinného. Prioritou exekučního řízení je samozřejmě uspokojení oprávněného a tomu také soudní exekutor podřizuje volbu jednotlivých způsobů exekuce. Exekutor je při volbě způsobu provedení exekuce vázán jen základními procesními principy a zásadami exekučního řízení, především zásadou ochrany a obrany povinného v exekučním řízení, z níž vyplývá, že exekutor je oprávněn uskutečnit exekuci jen vhodným způsobem, tedy takovým, který při plném uspokojení pohledávky oprávněného v co nejmenší možné míře zatěžuje povinného. Přiměřenost způsobu provedení exekuce volí exekutor i podle povahy nároku obsaženého v exekučním titulu.

[29] Uvedená východiska akcentuje i judikatura Ústavního soudu. Již v nálezu ze dne 31. 10. 2007, sp. zn. I. ÚS 752/04, Ústavní soud konstatoval, že je třeba volit takový způsob exekuce, který není zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepoměru výše závazků povinného a ceny předmětu, z něhož má být splnění závazků povinného dosaženo. Obdobně viz i náleží Ústavního soudu ze dne 4. 6. 2014, sp. zn. IV. ÚS 4489/12, podle něhož je v § 47 odst. 1 exekučního řádu obsažen korektiv směřující k zajištění proporcionality mezi zájmem oprávněného na vymožení plnění a zájmem povinného na nerušeném užívání svého majetku. Smyslem tohoto ustanovení je chránit povinného před postupem, jímž by bylo excesivně zasahováno do jeho práv; typicky půjde o situace, kdy by mělo kvůli bagatelní částce zbytečně docházet k prodeji či k blokaci majetku nepoměrně větší hodnoty. Zmínit lze i náleží ze dne 21. 1. 2013, sp. zn. IV. ÚS 3115/12, podle něhož obecné soudy: „*ve svých rozhodnutích zcela pominuly, že exekutorem zvolený způsob exekuce prakticky na celý majetek povinného, s nímž dodnes stěžovatel nemůže zcela volně disponovat, pro částku 5 075 Kč, byl prima facie šikanózní, neproporcionální a tím i nezákonný a neústavní, zjevně nasvědčující zásahu do základního práva na ochranu vlastnictví zaručeného čl. 11 Listiny, resp. na pokojné užívání majetku dle čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě, jakož i do základního práva na soukromý život zaručeného čl. 10 Listiny a čl. 8 Úmluvy [...].“*

[30] Výše uvedenému konvenuje i judikatura civilních soudů. Např. v rozhodnutí sp. zn. 20 Cdo 352/2011 Nejvyšší soud konstatoval, že v ustanovení § 58 odst. 2 exekučního řádu je vyjádřena základní odlišnost exekučního řízení podle exekučního řádu oproti soudnímu výkonu rozhodnutí podle o. s. ř. Exekuce podle exekučního řádu je totiž, je-li jí vymáhána peněžitá pohledávka, komplexním postihem majetku povinného. Soud v usnesení o nařízení exekuce tuto exekuci nařídí, aniž stanoví, jakým způsobem má být exekuce provedena. Exekutor může vůči povinnému užít jednoho, vícero či všech způsobů provedení exekuce, které exekuční řád zná, a to současně nebo postupně, přičemž rozhodnutí o tom, jaké způsoby provedení exekuce a v jaké časové souslednosti exekutor užije, je pouze na něm samotném. Toto rozhodnutí samozřejmě nemůže exekutor učinit svévolně. Základním kritériem pro volbu a časování způsobů exekuce je v konkrétním případě to, aby bylo dosaženo uspokojení pohledávky oprávněného zcela či v co největší dosažitelné míře. Rozhodující je tedy účel exekuce, jímž je dosažení uspokojení oprávněného, a samozřejmě i faktické okolnosti konkrétní exekuce, zejména to, kdy exekutor vypátrá, který majetek povinného a jak složitý po věcné i právní stránce je průběh postižení těch či oněch majetkových hodnot povinného.

[31] Zmínit lze i rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1867/2017, podle něhož soudní exekutor „nese hlavní odpovědnost za to, že exekuce bude vedena rychle a účelně. Při tom mu zákon ukládá nejen chránit a respektovat zájmy oprávněného, ale zároveň je povinen dbát i ochrany práv dalších účastníků řízení i třetích osob dotčených jeho postupem, jakož i respektovat také další ustanovení týkající se provádění exekuce tak, aby nedocházelo k porušení zákona.“ Obdobně viz např. usnesení ze dne 11. 2. 2015, sp. zn. 26 Cdo 53/2015, ze dne 15. 4. 2015, sp. zn. 30 Cdo 5350/2014, ze dne 28. 4. 2015, sp. zn. 26 Cdo 3570/2014, ze dne 20. 2. 2017, sp. zn. 20 Cdo 5435/2016, ze dne 5. 3. 2018, č. j. 20 Cdo 3165/2017, ze dne 30. 1. 2019, sp. zn. 30 Cdo 2769/2017. Z judikatury civilních soudů souhrnně vyplývá, že exekuce by měla být exekutorem provedena v přiměřeném rozsahu a způsobem, kterým se dosáhne jejího účelu. Exekutor má respektovat pořadí způsobů provedení exekuce uvedené v § 58 odst. 2 exekučního řádu. Uvedené pořadí nemusí dodržet tehdy, pokud by to vedlo k narušení účelu exekuce. Např. v rozhodnutí sp. zn. 20 Cdo 5435/2016 Nejvyšší soud uvedl, že § 58 odst. 2 exekučního řádu: „stanoví, v jakém pořadí mají být jednotlivé způsoby provedení exekuce zvoleny. Předně je tak třeba zvolit způsob uvedený pod písm. a) citovaného ustanovení, k další skupině způsobů provedení exekuce smí soudní exekutor přistoupit tehdy, nepostačuje-li předchozí zvolený způsob. K provedení exekuce způsoby uvedenými v § 58 odst. 2 písm. b) ex. řádu tak smí soudní exekutor přistoupit v případech, že povinný ani jeho manželka nemají žádný účet u peněžního ústavu, popř. by zvolený způsob provedení exekuce nevedl v přiměřené době k úplnému uspokojení pohledávky oprávněného.“

[32] Význam výše uvedených imperativů akcentovaly i rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2016, č. j. 11 A 76/2015 - 37, a ze dne 29. 6. 2019, č. j. 10 A 38/2017 - 29. Z nich vyplývá, že exekuce by měla být soudním exekutorem provedena v přiměřeném rozsahu (tj. v rozsahu, který odpovídá výši vymáhaného nároku a výši předpokládaných nákladů) a způsobem, kterým se dosáhne jejího účelu, ale který co nejméně zasáhne do chráněných práv povinného: „exekutor sice může využít způsoby exekuce v jiném pořadí, než jsou uvedeny v § 58 odst. 2 exekučního řádu, k tomu však může přistoupit až poté, co provede základní posouzení osoby povinného, informací o jeho majetku či informací o chování povinného k jeho majetku zjištěných z evidencí, a takto zjištěné informace zváží ve vztahu k výši pohledávky z hlediska principu přiměřenosti. [...] požadavek zákona na rychlost a na ochranu práv účastníků řízení vyplývá ze specifického charakteru exekuční činnosti, která bezprostředně a velmi závažně zasahuje přímo do života osob, které jsou jí podrobeny. Jde o promítnutí principu přiměřenosti exekuce, který je vyjádřen zákonem výslovně například v ustanovení § 58 odst. 1 exekučního řádu ve vztahu k rozsahu zajištění majetku k provedení exekuce. Princip přiměřenosti je však současně nutno vztáhnout na veškerou činnost exekutora v exekuci. Podstatou principu přiměřenosti je povinnost exekutora jakožto osoby uplatňující státní moc zasahovat do práv účastníků řízení jen v nejnútnejší míře a po dobu, po kterou to vyžaduje účel exekuční činnosti – nucené vymožení povinnosti uložené exekučním titulem. Zákonodárce tento princip v platné procesní úpravě promítl právě do ustanovení § 46 odst. 1 exekučního řádu [...].“

[33] Důraz na povinnost respektovat zásadu přiměřenosti, resp. povinnost dbát náležité ochrany účastníků exekučního řízení vyplývá i z doktríny: „Při všech úkonech, které exekutor provádí, dbá dodržování práv účastníků řízení, ale i třetích osob, které mohou být exekucí dotčeny. Před každým úkonem proto posuzuje, zda podle zjištění obsažených ve spise je úkon v souladu se zákonem, tedy např. i s principem přiměřenosti exekučního řízení (§ 58 odst. 1). Pokud v průběhu exekuce exekutor zjistí, že práva byla porušena, je povinen svůj postup v exekuci této skutečnosti přizpůsobit. Je proto např. povinen i bez návrhu vyskrtnout ze soupisu věc, která nepatří povinnému (§ 68 odst. 3 věta druhá) anebo je povinen zrušit exekuční příkaz v případě, kdy zajistí majetek povinného v širším rozsahu, než postačuje k vymožení nároků (§ 47 odst. 1 věta první), a je oprávněn i bez návrhu exekuci odložit dle § 54 odst. 6, případně se souhlasem oprávněného exekuci zastavit dle § 55 odst. 4. [...] Exekuci zahájí exekutor obvykle zjišťováním informací o majetku a místě pobytu (sídle) povinného, které exekutor získává od oprávněného (§ 50 odst. 1), třetích osob (§ 33 až 34) či povinného (§ 50 odst. 2). Podle výsledku těchto zjištění pak zvolí způsoby, kterými bude exekuce provedena, a vydá

pokračování

příslušné exekuční příkazy (§ 47 a násl.).“ (Kasíková, M. a kol., Exekuční řád. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, komentář k § 46 exekučního řádu).

[34] Judikatura kárných senátů se přitom již opakovaně zabývala otázkou, zda lze za kárné provinění považovat nevhodný způsob exekuce, resp. nerespektování práv účastníků exekučního řízení. Již z rozhodnutí kárného senátu sp. zn. 14 Kse 1/2010 vyplývá, že přiměřenost a vhodnost zvoleného způsobu exekuce se zkoumá s ohledem na všechny okolnosti případu. Neexistuje-li v konkrétních poměrech povinného jiný způsob exekuce, v jehož rámci lze exekuci efektivně a v přiměřené době provést nebo sice lze, ale v době nikoliv přiměřené, není zvolený způsob exekuce zřejmě nevhodný ani tedy, jestliže cena předmětu, z něhož má být uspokojení pohledávky oprávněného dosaženo, výši této pohledávky významně přesahuje. Obdobně v rozhodnutí sp. zn. 14 Kse 9/2012 zdejší soud zdůraznil, že i nepřiměřený způsob exekuce může být kárným proviněním, přičemž je třeba důkladně vážit všechny okolnosti věci. Pro závěr, zda jednání kárně obviněného je či není kárným proviněním, je podstatné, zda exekutor skutečně přistoupil k prodeji nemovitosti, „aniž by měl zjištěno, že povinný disponuje jiným majetkem, z něhož by bylo možno pohledávku uspokojit přiměřenějším způsobem. Pokud kárně obviněný nemůže svou aktivitu doložit řádným obsahem spisu, pak má ovšem ztíženou důkazní pozici.“ Zmínit lze i rozhodnutí ve věci sp. zn. 15 Kse 9/2015, ve kterém kárný soud na uvedené navázal a dodal, že exekuce by měla být soudním exekutorem provedena v přiměřeném rozsahu (tj. v rozsahu, který odpovídá výši vymáhaného nároku a výši předpokládaných nákladů) a způsobem, kterým se dosáhne jejího účelu, ale který co nejméně zasáhne do chráněných práv povinného.

[35] Optikou uvedených judikatorních a doktrinárních východisek nahlížel kárný soud na nyní projednávanou věc a kárnou žalobu shledal částečně důvodnou.

[36] S ohledem na pořadí způsobů provedení exekuce uvedené v § 58 odst. 2 exekučního řádu se kárný soud zabýval nejprve otázkou, zda exekutor pochybil, pokud nevydal exekuční příkaz na přikázání pohledávky povinného z jeho bankovního účtu vedeného u ČSOB.

[37] Kárný žalobce exekutorovi konkrétně vytýkal, že měl vydat exekuční příkaz na přikázání pohledávky povinného z účtu u ČSOB a vyrozumění o jeho právní moci zaslat bance. Pokud tak neučinil, spáchal kárný delikt. Kárný soud mu s ohledem na konkrétní okolnosti dané věci nepřisvědčil.

[38] Ačkoliv ustanovení § 58 odst. 2 exekučního řádu jako první v pořadí uvádí vydání exekučního příkazu na přikázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu [srov. § 58 odst. 2 písm. a) exekučního řádu], sám zákon dodává, že v případě neúčelnosti takového postupu nemusí být stanovené pořadí dodrženo. Rozhodující je tedy účelnost daného (zákonem předvídaného) způsobu. Neúčelnost vydání příkazu na přikázání pohledávky povinného z účtu nastane např. tehdy, pokud povinný účet nemá, nebo pokud na něm nejsou žádné finanční prostředky (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 352/2011, sp. zn. 20 Cdo 5435/2016, rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2016, č. j. 11 A 76/2015 - 37, ze dne 29. 6. 2019, č. j. 10 A 38/2017 - 29, či např. Kasíková, M. a kol., *Exekuční řád. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017).*

[39] Z exekučního spisu kárný soud zjistil, že exekutor před dražbou nemovitostí povinného činil opakované žádosti o součinnosti ve smyslu § 33 exekučního řádu. O součinnosti žádal více než 100 subjektů. Dotazy činil i na finanční správu či na finanční instituce typu pojišťoven a bankovních domů. Není sporné ani to, že žádosti o součinnost zaslal i ČSOB. Z exekučního spisu vyplývá, že této bance zaslal (před dražbou nemovitostí povinného) žádosti o součinnost ze dne 19. 12. 2018, ze dne 20. 6. 2019 a ze dne 20. 12. 2019, ve kterých se dotazoval zejména

na existenci účtu povinného a výši zůstatku na tomto účtu. S ohledem na obsah kárné žaloby si kárný soud vyžádal vyjádření ČSOB, ze kterých zjistil, že banka na žádosti exekutora o součinnost ze dne 19. 12. 2018, ze dne 20. 6. 2019 a ze dne 20. 12. 2019 reagovala a zaslala exekutorovi odpovědi na tyto žádosti. Z vyjádření banky soud dále zjistil, že k datu jednotlivých žádostí exekutora ze dne 19. 12. 2018, ze dne 20. 6. 2019 a ze dne 20. 12. 2019 sice měl povinný u ČSOB bankovní účet, na tomto účtu však nebyl kladný zůstatek. Banka na každou z uvedených žádostí o součinnost (zaslaných v rozmezí celého kalendářního roku) sdělila, že zůstatek na účtu povinného není kladný (zůstatek = 0,00).

[40] Za takové situace a s přihlédnutím ke všem dalším okolnostem nyní posuzované věci (zejména s ohledem na obsah kárné žaloby a obsah předložených spisů) nelze dle názoru kárného soudu v nevydání exekučního příkazu, resp. v nezaslání vyrozumění o nabytí právní moci exekučního příkazu bance spatřovat kárné provinění exekutora spočívající v porušení právního předpisu v intenzitě zakládající kárné provinění, jak dovozoval kárný žalobce (podpůrně viz i rozhodnutí kárných senátů ve věcech sp. zn. 14 Kse 6/2010, sp. zn. 14 Kse 5/2012, sp. zn. 15 Kse 8/2012, sp. zn. 14 Kse 3/2017, sp. zn. 14 Kse 2/2015, sp. zn. 14 Kse 3/2016, sp. zn. 14 Kse 5/2018, sp. zn. 14 Kse 2/2016 a sp. zn. 15 Kse 2/2018). Pokud pak kárný žalobce během ústního jednání začal skutek rozšiřovat tím směrem, že exekutor nevykonával dostatečnou kontrolu nad svým počítačovým systémem, pochybil při vyhodnocování chybových hlášení atp., je nutné konstatovat, že kárný soud je oprávněn rozhodovat pouze o skutku (skutcích), který kárný žalobce v žalobě označil. Nemůže se proto zabývat rozšiřujícími tvrzeními kárného žalobce, která uplatnil po lhůtě pro podání kárné žaloby. Opačný přístup by vedl k nepřipustnému narušování zákonné koncepce kárného řízení, resp. principů, jimiž je toto řízení ovládáno (srov. rozhodnutí kárného soudu ve věcech sp. zn. 11 Kse 4/2009, sp. zn. 14 Kse 7/2014, sp. zn. 14 Kse 2/2017 a na ně navazující rozhodnutí). Z procesní opatrnosti soud dodává, že kárný žalobce relevantně nezpochybil obranu exekutora, že součinnosti byly prováděny v souladu s právní úpravou, přičemž k nezobrazení odpovědi od banky došlo vinou technických problémů, které exekutor nemohl odhalit (což exekutor doložil i odbornými vyjádřeními, které soud kárnému žalobci zaslal k vyjádření, přičemž ten je nezpochybil). Soud si je přitom vědom, že možnosti kárného žalobce ve vztahu k zjišťování informací od bank jsou omezené, nic mu však nebránilo v tom, zjistit rozhodné skutečnosti od povinného a podle nich pak koncipovat kárnou žalobu. Nutno dodat, že uvedeným kárný soud ani nenaznačuje, že pokud banka exekutorovi sdělí, že na bankovním účtu povinného je nulový zůstatek, není třeba přistoupit k vydání exekučního příkazu na takový účet, případně, že by takový postup byl nesprávný či snad dokonce nezákonný. Vydání exekučního příkazu na příkázání pohledávky z účtu, resp. navazující kroky banky mohou přinutit povinného k uhrazení dlužné částky. S přihlédnutím k obsahu kárné žaloby a při reflektování všech konkrétních okolností dané věci však soud neshledal, že by se (kárným návrhovatelem v kárné žalobě označeným jednáním) exekutor dopustil kárného deliktu.

[41] Ve vztahu k uvedenému skutku tedy kárný soud exekutora zprostil podle § 19 odst. 2 kárného řádu (viz výrok III první odrážka tohoto rozhodnutí).

[42] Kárnou žalobu však soud shledal důvodnou v části, v níž bylo exekutorovi vytýkáno, že nečinil úkony směřující k prodeji automobilů povinného. Kárný žalobce exekutorovi konkrétně vytýkal, že provedl exekuci prodejem nemovitých věcí povinného, jejichž cena byla ve zjevném nepoměru k celkové vymáhané povinnosti, elektronickou dražbou konanou dne 31. 3. 2020, aniž by předtím učinil úkony směřující k provedení exekuce vhodnějším způsobem ve formě prodeje movitých věcí povinného, které postihнул exekučním příkazem ze dne 20. 12. 2018, č. j. 150 EX 2048/18 - 15 (exekuční příkaz postihující automobily).

pokračování

[43] Soud souhlasí v obecně rovině s exekutorem, že z § 58 odst. 2 písm. c) exekučního řádu nevyplývá, že by prodej movitých věcí měl mít vždy přednost před prodejem nemovitých věcí. Pouze na tom však nelze postavit oprávněnost postupu exekutora v dané věci. Z výše uvedené právní úpravy vyplývá, že exekutor má v exekuci postupovat svědomitě, pečlivě, rychle, účelně a současně má dbát ochrany práv účastníků exekučního řízení (§ 46 odst. 1 exekučního řádu a čl. 5 odst. 1 etického kodexu). Exekutor má zvolit takový způsob exekuce, který není zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepoměru výše závazků povinného a ceny předmětu, z něhož má být splnění závazků povinného dosaženo. Exekutor má chránit zájmy oprávněného, ale zároveň dbát i ochrany práv povinného (§ 36 a § 46 exekučního řádu). Do jeho práv má zasahovat jen v nejnútnejší míře, resp. při respektování zásady přiměřenosti, která je stěžejní zásadou exekučního řízení. Pro podporu uvedených závěrů odkazuje soud na výše uvedené (mj. právě z tohoto důvodu provedené) obsáhlé shrnutí judikatury a odborné literatury, zejména pak na nálezy Ústavního soudu ze dne 31. 10. 2007, sp. zn. I. ÚS 752/04, ze dne 4. 6. 2014, sp. zn. IV. ÚS 4489/12, ze dne 21. 1. 2013, sp. zn. IV. ÚS 3115/12, rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1867/2017, sp. zn. 21 Cdo 855/2014, sp. zn. 30 Cdo 2769/2017, rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 11 A 76/2015, či odbornou literaturu - Kasíková, M. a kol., *Exekuční řád. Komentář*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017; Lavický, P. a kol. *Exekuční řád. Praktický komentář*. Wolters Kluwer, Praha 2016).

[44] Podle názoru kárného soudu exekutor v souladu s uvedeným nepostupoval. Není sporné, že exekutor již na počátku exekuce věděl, že povinný vlastní dvě vozidla (VW a CITROËN). Exekuční příkaz na uvedené automobily vydal exekutor dne 20. 12. 2018, tj. bezprostředně po doručení pověření k provedení exekuce od soudu. Z obsahu exekučního spisu přitom nelze dovodit, z jakých důvodů bylo nezbytné přikročit k prodeji nemovitostí povinného (majících násobně vyšší hodnotu než byla výše vymáhané částky) namísto prodeje předmětných vozidel. Ve spisu nejsou založeny podklady, ze kterých by vyplývala právní či faktická nemožnost prodeje vozidel, resp. neúčelnost takového postupu. Předpokladem závěru o neúčelnosti prodeje vozidel je přitom mj. zjištění jejich hodnoty (která se odvíjí od jejich stavu, stáří, nájezdu kilometrů atp.) a nákladů spojených s jejich prodejem. Ze spisu však nevyplývá, že by exekutor činil úkony v uvedeném smyslu. Exekutor neprovedl ani obhlídku předmětných vozidel, či jiné úkony za účelem zjištění jejich hodnoty, prodejnosti, resp. (ne)efektivity takového postupu, a bez dalšího přistoupil k prodeji předmětných nemovitostí povinného. V exekučním spisu je založen pouze úřední záznam ze dne 23. 1. 2019, č. j. 150 EX 2048/18 - 20 (tedy z doby po vydání exekučního příkazu postihujícího automobily), ve kterém je kuse zaznamenáno, že „zjištěný majetek nepostačuje k provedení exekuce postupem podle § 58 odst. 2 písm. a) - c) e.ř. s ohledem na § 46 odst.1 e.ř.“. Z exekučního spisu však nevyplývá, na základě jakých podkladů, úvah atp. exekutor (jeho zaměstnanec) k takovému závěru dospěl. Jak uvedl soud již v rozhodnutí sp. zn. 14 Kse 9/2012: „Pro závěr, zda jednání kárně obviněného je či není kárným proviněním, je podstatné, zda exekutor skutečně přistoupil k prodeji nemovitosti, aniž by měl zjištěno, že povinný disponuje jiným majetkem, z něhož by bylo možno pohledávku uspokojit přiměřenějším způsobem. Pokud kárně obviněný nemůže svou aktivitu doložit řádným obsahem spisu, pak má ovšem ztíženou důkazní pozici.“ Jinými slovy, ze spisu nevyplývá, na základě jakých konkrétních důvodů či podkladů bylo nezbytné uskutečnit prodej nemovitostí povinného namísto méně invazivního (pro povinného vhodnějšího) prodeje předmětných vozidel (zde soud připomíná, že výše vymáhaného dluhu činila jednotky tisíc, nemovitostí povinného byly oceněny na částku 1 180 000 Kč a vydraženy byly za částku 1 380 000 Kč). Je to přitom exekutor, kdo nese hlavní odpovědnost za to, že exekuce bude vedena v souladu s povinnostmi uvedenými v § 46 a násl. exekučního řádu. Zákon mu ukládá povinnost nejen chránit zájmy oprávněného, ale zároveň i povinnost dbát ochrany práv povinného, dodržovat zásadu přiměřenosti, jakož i další povinnosti vyplývající z právních předpisů (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1867/2017, rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. 11 A 76/2015, a výše označenou odbornou literaturu).

Je přitom pravdou, že judikatura kárných senátů (srov. např. rozhodnutí ve věci sp. zn. 14 Kse 1/2019) připouští, aby důvody dostatečně vysvětlující a odůvodňující zákonnost svého jednání exekutor předestřel až v rámci kárného řízení, oč se i exekutor snažil. Jeho argumentaci však kárný soud případnou neshledal.

[45] Exekutor v rámci kárného řízení uvedl několik důvodů, proč k prodeji vozidel nepřistoupil. Bránil se předně tím, že prodej vozidel se jevil jednak neekonomicky (náklady vynaložené v souvislosti se zpeněžením tohoto majetku by převýšily výnos dražby), a jednak nezákonně (vozidla byla vyloučena z exekuce dle § 322 odst. 3 o. s. ř.).

[46] Bránil-li se exekutor tím, že předpokládal, že vozidla byla určena k podnikání povinného, a jako taková byla vyloučena z exekuce podle § 322 odst. 3 o. s. ř., konstatuje soud, že podle uvedeného ustanovení platí, že *je-li povinný podnikatelem, nemůže se výkon rozhodnutí týkat věcí z jeho vlastnictví, které nezbytně nutně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti*. Zákon tedy stanoví, že se musí jednat o věci, které podnikatel *nezbytně nutně* potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti. Důraz na nezbytně nutnou potřebnost akcentuje i výše citovaná judikatura civilních soudů a odborná literatura. I komentář od autorského kolektivu Jirsa, J. a kol. *Občanské soudní řízení. 3. část. Soudcovský komentář*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2019, zdůrazňuje, že výkon rozhodnutí se nemůže týkat věcí ve vlastnictví povinného, které povinný nezbytně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti. Přitom není namístě jakkoliv rozšiřující výklad tohoto ustanovení. Smyslem není zachování podnikatelských aktivit povinného v nezměněné podobě, ale pouze v minimálním možném rozsahu, v takové míře, v jaké lze ještě podnikatelskou činnost smysluplně provozovat. Má-li povinný více předmětů podnikatelské činnosti, postačí, jestliže nejsou výkonem rozhodnutí postiženy věci umožňující podnikání alespoň v jednom z nich. Soud v nyní projednávané věci zjistil z obchodního rejstříku, že předmětem podnikání povinného bylo *provádění staveb, jejich změn a odstraňování a výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona*. Povinný tedy měl vícero předmětů činností, přičemž soudu není zřejmé, z čeho by měla vyplývat nezbytná nutnost používání vozidel při výkonu uvedených činností (taková by byla dána např. v případě, že by povinný provozoval autodopravu atp.). To však exekutor ani netvrdil. Nutno dodat, že předmětná vozidla jsou běžnými dodávkami; nejedná se o vozidla přímo určená pro stavební činnost – např. bagr, demoliční stroj, jeřáb atp. Logikou argumentace exekutora by se ostatně nabízelo činit úkony směřující k prodeji alespoň jednoho vozidla, ani takto však exekutor nepostupoval. Soud nadto nerozumí tomu, proč exekutor neučinil do spisu alespoň záznam o tom, že vozidla (vozidlo) neprodával právě s ohledem na § 322 o. s. ř., resp. proč nečinil úkony ve smyslu tohoto ustanovení. Argumentaci exekutora proto soud hodnotí i jako účelovou.

[47] Výše uvedené přiměřeně platí i pro argumentaci o tvrzené nehospodárnosti, resp. neúčelnosti prodeje vozidel. V této souvislosti exekutor zdůraznil, že provedl řádnou „právní úvahu“ stran efektivity prodeje vozidel, do které mu nelze zasahovat. Podle soudu však samotný odhad ceny movitých věcí, či odhad nákladů spojených s jejich prodejem, nelze považovat za pouhou právní úvahu. Jedná se primárně o úvahu ekonomickou, kterážto by měla být založena na relevantních a objektivních podkladech. Jak již však bylo výše uvedeno, ve spisu žádné takové podklady založeny nejsou. Ze spisu nevyplývá, že by se exekutor snažil zjistit hodnotu vozidel, jejich prodejnost, náklady s tím spojené atp. Z ničeho nevyplývá ani to, že by nebylo lze přikročit k prodeji vozidel v místě, kde se nacházely (tedy bez jejich přepravy), popř. formou elektronické dražby (která se uskutečnila v případě prodeje nemovitostí povinného), či jiným méně nákladným způsobem. Pokud se exekutor bránil tím, že se v rámci jeho úřadu uskutečnila porada, na základě které byl prodej vozidel vyhodnocen jako neúčelný, není o tom ve spisu žádný záznam, přičemž soudu není zřejmé, jak lze na základě takové porady, při které nebyly debatujícím známy základní údaje o vozidlech (jejich stav, počet najatých

pokračování

kilometrů, míra opotřebení atp.) stanovit hodnotu vozidel. Ani při soudním jednání exekutor neuvedl, o jaké podklady se závěry porady opíraly. Tvrzení exekutora o vyšším stáří vozidel, způsobu jejich dosavadního užívání, vysokém nájezdu kilometrů, poničení, nekvalitních opravách, opotřebení, nepojízdnosti atp. tedy nelze hodnotit jinak, než jako ničím nepodložené domněnky (nutno dodat, že exekutor ve svých podáních kalkuloval s nejhorsími možnými proměnnými – nejhorsí možný stav vozidel, neprofesionálně provedené opravy atp., aniž by pro to měl jakoukoliv oporu). Nepřípadnou pak hodnotí soud i obranu exekutora, že jedinou možností bylo vozidlo převést do Kladna (kde má exekutor sídlo), tam uskladnit a teprve následně prodat. Právní úprava umožňuje provést i dražbu v místě, popř. provést elektronickou dražbu (jako v případě nemovitostí povinného). Tímto by bylo lze eliminovat i tvrzené náklady spojené s dopravou a uskladněním vozidel (jež exekutor dokládal vyjádřením ze dne 4. 1. 2021, tedy vyjádřením vydaným dražnou dobou po předmětné dražbě). Soud dodává, že z hlediska celkové účelnosti exekuce nejsou podstatné jen náklady spojené s prodejem majetku, ale i předpokládaná hodnota tohoto majetku. Tu však exekutor řádně nezjistil; nečinil žádné efektivní úkony stran zjištění hodnoty vozidel, resp. stran neúčelnosti prodeje vozidel (viz výše). K exekutorem předloženému vyjádření ze dne 30. 12. 2020 soud uvádí, že to vychází (obdobně jako vyjádření kárně obviněného ke kárné žalobě) z domněnek; znalec vozidla ani neviděl, nemohl tak objektivně stanovit jejich hodnotu. Soud si přitom uvědomuje, že prodejnost vozidel v dražbě ovlivňuje řada faktorů, které vyplývají ze samotné povahy dražby, stavu prodávaného majetku, neochoty povinného majetek předat atp. I přesto je třeba alespoň rámcově zjišťovat hodnotu majetku povinného, resp. účelnost takového způsobu exekuce. Bez toho lze jen stěží dostát dikci výše uvedených ustanovení (zejména § 46 exekučního řádu a čl. 5 etického kodexu). Lze si samozřejmě představit i situace, ve kterých by takové kroky nutné nebyly. Např. skrýval-li by povinný vozidla, bylo-li by zjišťování vozidel spojeno se značnými obtížemi, náklady atp. V této souvislosti však nelze přehlédnout, a soud to považuje za zásadní skutečnost, že součástí exekučního spisu je znalecký posudek ze dne 20. 12. 2019 (zpracovaný na základě žádosti exekutora znalcem Ing. Reném Butkovem), jehož součástí jsou i fotografie zachycující předmětná vozidla VW a CITROËN, jak parkují na znalcem oceňovaných nemovitostech (pozemcích) povinného. Ani na základě těchto nových zjištění, resp. za situace, kdy měl prokazatelně ověřeno, že vozidla existují a kde se nacházejí, exekutor nečinil žádné kroky za účelem zjištění jejich hodnoty, popř. neekonomičnosti jejich prodeje. Mohl například učinit výzvu dle § 328b o. s. ř., provést obhlídku vozidel za účelem zjištění stavu vozidel, jejich hodnoty atp., popř. alespoň kontaktovat znalce (který prováděl ocenění nemovitostí) s obecným dotazem stran stavu vozidel, jejich pojízdnosti, poškození atp. Ani takto však exekutor nepostupoval a bez dalšího přistoupil k dražbě nemovitostí povinného.

[48] Z výše uvedených důvodů nelze přijmout ani obranu exekutora postavenou na snaze o rychlý, resp. o efektivní postup mající za cíl chránit oprávněného. Úkolem exekutora není dbát pouze ochrany práv oprávněného, ale i povinného. Jak již bylo výše uvedeno, § 46 exekučního řádu ukládá exekutorovi postupovat v exekuci rychle a účelně a při tom dbát ochrany práv účastníků řízení, tedy nejen oprávněného ale i povinného (§ 36 exekučního řádu). K rychlosti exekuce lze v obecné rovině dodat, že na předmětná vozidla byl vydán exekuční příkaz již dne 20. 12. 2018, další kroky k jejich prodeji (aniž by k tomu měl exekutor dán legitimní důvod – viz výše) však činěny nebyly. Až posléze začaly být činěny kroky směřující k dražbě nemovitostí povinného, ta se však uskutečnila až v březnu roku 2020. Soudní exekutor je povinen provádět exekuci rychle a účelně tak, aby byla vymáhaná povinnost splněna co nejdříve a v úplném rozsahu. Je povinen postupovat hospodárně a efektivně tak, aby byl daný postup pro oprávněného co nejvýhodnější, avšak při respektování zásad exekučního řízení, především zásady ochrany povinného (viz výše uvedenou judikaturu, mj. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2769/2017). V dané věci se přitom nejednalo ani o situaci, že by povinný neměl

(vedle nemovitostí) žádný jiný postižitelný majetek. Nebylo lze proto na daný případ aplikovat závěry rozhodnutí kárného senátu ve věci sp. zn. 14 Kse 1/2010.

[49] Soud dodává, že exekutora neshledává odpovědným za nedosažení výsledku (úspěšného prodeje automobilů), ale za to, že neučinil úkony, které by k takovému výsledku vést mohly, a které učinit mohl a měl v ochraně zájmů povinného. Z tohoto důvodu nebylo třeba vést ani obsáhlé dokazování stran hodnoty vozidel. Soud jen v obecné rovině a nad rámec věci konstatuje, že ke kárné žalobě byly přiloženy výpisy z inzerce ojetých automobilů CITROËN JUMPER a VOLKSWAGEN TRANSPORTER, ze kterých vyplývá, že obdobně staré vozy i s vysokým nájezdem kilometrů jsou nabízeny od částek začínajících na 99 000 Kč v případě automobilu VOLKSWAGEN TRANSPORTER (s nájezdem 416 tisíc kilometrů), resp. od částek 119 000 Kč v případě automobilu CITROËN JUMPER (s nájezdem 259 tisíc kilometrů).

[50] Z výše uvedených důvodů kárný soud souhlasí s kárným žalobcem, že postup exekutora související s exekucí na automobily povinného nelze považovat za postup odpovídající smyslu a účelu § 46 odst. 1 exekučního řádu, resp. čl. 5 odst. 1 etického kodexu. Exekutor neučinil dosti pro to, aby mohl dospět k závěru, že postup cestou zpeněžení nemovitostí povinného bude účelnějším a přiměřenějším postupem, než postup cestou prodeje automobilů povinného. Exekutor neučinil úkony, které v ochraně zájmů povinného učinit mohl a měl, resp. náležitě nedbal ochrany práv povinného. V exekuci (souběžně prováděné dvěma způsoby) bez legitimních důvodů přistoupil k exekuci prodejem nemovitostí povinného, které měly násobně vyšší hodnotu než dluh samotný, aniž by vyvinul alespoň minimální aktivitu k dosažení účelu řízení provedením exekuce druhým způsobem (prodejem předmětných vozidel). Slovy kárné žaloby, exekutor provedl exekuci prodejem nemovitých věcí povinného, jejichž cena byla ve zcela zjevném nepoměru k celkové vymáhané povinnosti, elektronickou dražbou konanou dne 31. 3. 2020, aniž by předtím učinil úkony směřující k provedení exekuce vhodnějším způsobem ve formě prodeje movitých věcí povinného, které postihnul exekučním příkazem na automobily (ze dne 20. 12. 2018, č. j. 150 EX 2048/18 - 15). Porušení zásady ochrany práv povinného, resp. zásady přiměřenosti přitom může založit kárnou odpovědnost exekutora (srov. mj. rozhodnutí kárného soudu ve věcech sp. zn. 14 Kse 1/2010, sp. zn. 14 Kse 9/2012, sp. zn. 15 Kse 9/2015, a dále Lavický, P. a kol. *Exekuční řád. Praktický komentář*. Wolters Kluwer, Praha 2016). Výše uvedené však nelze vykládat tak, že by postup exekutora, při kterém exekutor upřednostní (před prodejem zjištěných movitých věcí) prodej nemovitých věcí povinného, bylo třeba vždy považovat za kárný delikt. Spáchání kárného deliktu je odvislé od řady faktorů, mj. od povahy daného jednání, okolností, ze kterých k němu došlo, od intenzity porušení právního předpisu atp. (srov. např. rozhodnutí kárných senátů sp. zn. 14 Kse 9/2012, sp. zn. 14 Kse 1/2010). V dané (specifické) věci soud při zohlednění všech okolností shledal, že se exekutor kárného deliktu dopustil.

[51] K závěru o spáchání kárného deliktu exekutorem kárný soud dospěl i přes pasivitu povinného. Ten v průběhu exekučního řízení nepřebíral doručované písemnosti, nevstoupil v kontakt s exekutorem, nevyužil práva označit alternativní majetek postačující k uhrazení vymáhané pohledávky a nákladů atp. Lze předpokládat, že aktivní přístup povinného by mohl mít vliv na způsob vedení exekuce. Nelze však již souhlasit s exekutorem v tom, že by z pouhé absence aktivního přístupu povinného bylo lze dovodit oporu pro nerespektování výše uvedených imperativů. Ty nelze ignorovat ani v případě zcela pasivního přístupu povinného. V opačném případě by výše uvedené povinnosti (mj. povinnost respektovat zásadu přiměřenosti exekuce, povinnost dbát ochrany práv povinného atp.) musel exekutor respektovat jen v případě aktivního přístupu povinného, takto však právní úprava koncipována není (viz výše provedené shrnutí právní úpravy a judikatury). Tímto přitom soud nikterak neschvaluje výše popsané počínání povinného v rámci předmětné exekuce.

pokračování

[52] Ze shora uvedených důvodů kárný soud výrokem I tohoto rozhodnutí shledal exekutora vinným tím, že provedl exekuci prodejem nemovitých věcí povinného, aniž by předtím učinil úkony směřující k provedení exekuce vhodnějším způsobem ve formě prodeje movitých věcí povinného, které postihнул exekučním příkazem ze dne 20. 12. 2018, č. j. 150 EX 2048/18 - 15. Tímto porušil § 46 odst. 1 exekučního řádu a současně i čl. 5 odst. 1 etického kodexu.

[53] Za kárné provinění však dle názoru kárného soudu nelze označit jednání exekutora stran dalších movitých věcí povinného, které postihнул exekučním příkazem ze dne 23. 1. 2019, č. j. 150 EX 2048/18 - 18 (exekuční příkaz postihující movité věci). Kárný žalobce neoznačil žádné konkrétní ustanovení, judikaturu atp., ze které by měla vyplývat bezpodmínečná povinnost exekutora vyhledat, resp. zajistit všechny (teoreticky existující) movité věci, které povinný vlastní. Na rozdíl od automobilů (k nim viz výše) exekutor nedisponoval žádnými informacemi o tom, že povinný vlastní jiné movité věci, které by mohly stačit na úhradu dluhu. Nutno zdůraznit, že na rozdíl od automobilů se převážná většina jiných movitých věcí neneviduje ve veřejných registrech. Jejich faktické dohledání tak může být (v případě nespolupracujícího povinného) výrazně obtížnější, mnohdy až nemožné. Z obsahu spisu přitom vyplývá, že exekutor se snažil zjistit existenci dalších movitých věcí (viz např. čl. 10, čl. 23 atd. exekučního spisu), avšak existenci žádných nezjistil. Ostatně ani kárný žalobce nespécifikoval, které ostatní movité věci opomněl exekutor zjistit, zajistit a prodat. Jak vyplývá z judikatury a odborné literatury, vždy je třeba zvažovat účelnost exekuce a faktické okolnosti konkrétní exekuce, zejména to, jaký majetek povinného exekutor zjistí a jak složitý po věcné i právní stránce je průběh postižení majetku povinného (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 352/2011 či Kasíková, M. a kol., *Exekuční řád. Komentář*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017). Lze si přitom i zde samozřejmě představit aktivnější přístup exekutora, v daném konkrétním případě však nelze předmětný postup považovat za kárné provinění, jak tvrdil kárný žalobce.

[54] Soud tedy uzavírá, že vinným shledal exekutora pouze v části kárné žaloby, ve které mu bylo vytýkáno, že neučinil úkony směřující k provedení exekuce vhodnějším způsobem ve formě prodeje movitých věcí povinného, které postihнул exekučním příkazem ze dne 20. 12. 2018, č. j. 150 EX 2048/18 - 15 (exekuční příkaz postihující automobily). Pouze v tomto jednání exekutora spatřuje kárný soud kárný delikt. Kárný soud dodává, že si plně uvědomuje limity své pravomoci. Úkolem kárného soudu není postíhovat exekutory za v úvahu přicházející postupy, či za legitimní výklad právních předpisů (viz rozhodnutí kárných senátů ve věcech sp. zn. 14 Kse 6/2010, sp. zn. 14 Kse 6/2010, sp. zn. 14 Kse 10/2011, sp. zn. 14 Kse 5/2012, sp. zn. 14 Kse 2/2015, sp. zn. 15 Kse 2/2016, sp. zn. 14 Kse 2/2017, sp. zn. 14 Kse 4/2018). Jak však současně vyplývá z výše uvedené judikatury, kárný soud nemůže pominout situace, kdy pochybení soudních exekutorů nabudou takové intenzity, že půjde již o značné vybočení ze zákonem stanoveného postupu, resp. o postup porušující zákon nepřijatelným způsobem (viz např. rozhodnutí kárných soudů ve věcech sp. zn. 14 Kse 6/2010, sp. zn. 14 Kse 10/2011, sp. zn. 14 Kse 5/2012, sp. zn. 15 Kse 2/2016). S ohledem na všechny konkrétní a do jisté míry specifické okolnosti kárný soud shledal, že se o takový případ jedná právě v nyní posuzované věci. Pohledem těchto konkrétních okolností soud současně shledal, že předmětné porušení právních předpisů je prostým kárným deliktem dle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu (podpůrně srov. rozhodnutí kárného senátu ve věcech sp. zn. 14 Kse 2/2017, či sp. zn. 14 Kse 1/2018).

[55] Podle § 116 odst. 6 exekučního řádu lze exekutorovi za *kárný delikt uložit některé z těchto kárných opatření: a) písemné napomenutí, b) veřejné napomenutí, c) pokutu do 2 500 000 Kč, d) odvolání z exekutorského úřadu.*

[56] S ohledem na okolnosti projednávaného případu vyloučil zdejší soud možnost uložení napomenutí vč. napomenutí veřejného jako nedostačující intenzitě shledaného kárného provinění, stejně jako uplatnění odvolání z exekutorského úřadu, coby opatření naopak zjevně přesahující závažnost pochybení kárně obviněného. V souladu s návrhem kárného žalobce proto přistoupil k uložení pokuty. Při úvaze o její konkrétní výši zohlednil mj. význam chráněného zájmu, jímž je zájem na řádném výkonu svěřené pravomoci soudních exekutorů, povahu a okolnosti daného jednání, následek jednání a další okolnosti věci, které během kárného řízení vyšly najevo (rozhodnutí kárného soudu ve věci sp. zn. 15 Kse 1/2010). V souladu s § 116 odst. 10 exekučního řádu přihlédl i k tomu, že exekutor se znovu dopustil kárného provinění, ačkoliv již byl pravomocně uznán vinným kárným proviněním (rozhodnutí kárného soudu ve věci sp. zn. 15 Kse 3/2016). Po zvážení všech zákonných a judikatorních hledisek dospěl kárný soud k závěru, že za přiměřenou lze v projednávané věci považovat pokutu ve výši 50 000 Kč. Taková pokuta podle názoru kárného senátu zohledňuje všechny okolnosti projednávaného případu a zároveň by měla přispět k vyšší motivaci kárně obviněného k řádnému výkonu funkce soudního exekutora, aniž by současně měla likvidační účinky (rozhodnutí kárného senátu ve věci sp. zn. 15 Kse 1/2018). V této souvislosti lze zmínit i počet exekutorem vedených exekucí a výši běžných odměn. Sankce přitom musí být citelná a působit preventivně, aby se již pochybení na straně kárně obviněného neopakovala (rozhodnutí kárného senátu ve věci sp. zn. 14 Kse 1/2016).

[57] Uložená pokuta je splatná do 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Nejvyššího správního soudu.

[58] Kárně obviněnému nenáleží náhrada nákladů účelně vynaložených v souvislosti s kárným řízením podle § 19 odst. 3 kárného řádu, protože nebyl zproštěn kárné žaloby v plném rozsahu (srov. např. rozhodnutí kárných senátů ve věcech sp. zn. 15 Kse 1/2018, sp. zn. 15 Kse 12/2015, sp. zn. 14 Kse 6/2010).

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. března 2021

JUDr. Tomáš Foltas
předseda kárného senátu